

JULIANA SÜTUNÇ 23 NİSAN 2019 SALI

Tehlikeli ırklar.....???

“Tehlikeli ırk” diye nitelendirilen dört patili dostlarımız üzerinde insan etkisi, çok açık bir şekilde hissedilmektedir! Bu durum onların safkan ya da sokak köpeği olmaları ile ilgili değildir. Ancak köpeklerin insan yaşamındaki etkilerini de asla unutmamak gerekir! Onların her biri hayatımızı, yaşam tarzımızı, duygularımızı ve hatta bizi değiştirebilir. Bazılarımız hayatının tamamını veya bir kısmını kinolojiye adadı ve her şeye rağmen evcil dostlarımızı anlıyoruz ve onları çok seviyoruz.

Peki bir soru soralım. Farklı yarışmalara katılan her ırktan köpeklerin neredeyse tamamı, neden her zaman bu kadar dost canlısı oluyor? Bir çok insan ve köpekler birlikte aynı ortamda geziyorlar... Ringe çıkarken hayatlarında ilk defa gördükleri bir insana(hakeme) kendilerine dokunmasına, dişlerine ve genital bölgelerine bakmasına müsaade ediyorlar. Ancak bu durum çoğu köpek için kabul edilemez bir durumken bu nasıl gerçekleşiyor ? Yanıt aslında bellidir. Asırlarca insan ve köpeklerin bir arada yaşaması, birlikte kurdukları yakın arkadaşlık, bu sorunun cevabıdır. Köpek ırkları üzerinde asırlarca yapılan çalışmalar ve doğru irksal karakteri yaratma sorunun cevabıdır! Bunların yanı sıra, bu tip organizasyonlar için sahibinin, köpeğiyle yaptığı sosyalizasyon çalışmaları için verdiği emeğinin karşılığıdır. Köpeklerin tehlikeli ırk listesine girmeleri hatta bazı ırklara yasak konulması insan-köpek ilişkilerinde Kinologların(Hayatlarının büyük bölümünü köpek ve onların eğitimine adayan bilirkişi) büyük bir tepkisine ve protestosuna neden olmaktadır.

Aslında; «tehlikeli araba markası» ya da «tehlikeli» insan ırkı olmadığı gibi, «tehlikeli» köpek ırkı da yoktur. Tehlikeli olabilen sadece insanlardır. Bir köpek ırkı veya ırk grubunun tehlikeli olması söz konusu değildir. Bir köpeğin olumlu veya olumsuz tüm davranışlarının tek sorumluluğu sahibine aittir.Bu durumda alınan yasal önlemler, köpeklere karşı yasak ve sınırlamalar konularak yapılmamalıdır. Köpek hakları ile ilgili yürürlükte olan yasalara uymayan köpek sahiplerine gerekli yaptırımlar uygulanmalıdır!

Şu anda Uluslararası Kinoloji Federasyonu FCI ve Türkiye'deki temsilcileri Köpek Irkları ve Kinoloji Federasyonu KIF tarafından kabul edilen bütün köpek ırklarından istenen temel şart, köpeğin sosyal olması ve insana karşı belirgin saldırganlık göstermemesidir. Her ırk içerisinde, bu tip agresif ve saldırgan davranışlar sergileyen köpeklerin üretimde kullanılmaması üzerinde çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin; ırk standartları yarışmaları veya spor yarışmaları gibi organizasyonlarda, saldırganlık gösteren köpek(ler) diskalifiye edilir ve üretim izni alamazlar. İstenmeyen bu tip davranışlar her köpek ırkında görülebileceği gibi, genleri gereği gerekli

sosyalleşme eğitimi göremeyen ya da yanlış bakılan ve şiddet gören sokak köpeklerinde (ırkı belli olmayan melezköpekler) de görülmektedir.

Kinolog gözü ile bakıldığında, tehlike arz eden köpek tanımı bu şekilde tanımlanabilir.

- Gerekli eğitimi gören, fakat sosyal adaptasyon testi sonucunda sonuç alınamayan köpekler.

- Bir bütün olarak ırklara bakacak olursak, bu ırkların arasında diğerlerine nazaran potansiyel «tehlikeli» (İnsana karşı saldırganlık gösteren) denebilecek primitiv ırkları ele alacağız. Bu köpekler, insanların ihtiyaçları doğrultusunda ürettikleri ırklardan farklı olarak evrim sürecinde doğal seleksiyon yolu ile ortaya çıkmışlar. Bunlar çok eski ırklar olup, insan tarafından mental ve anatomik özelliklerini öne çıkarmak veya kaldırmak gibi çalışmalar yapılmamış ırklardır. İnsanlara karşı oluşabilecek saldırganlık da bu özelliklerin içindedir. Primitiv ırklara örnek olarak Sibiryaya Layka, Ridgeback, Basenji vs. Tehlikeli sayılabilecek ırklardan, büyük hayvanların avlanmasında kullanılan ya da dövüşte saldırı yapan köpek ırkları dahil edilebilir. Fakat her iki durumda da, herhangi bir ırkın tamamen kontrolsüz ve «tehlikeli» olduğunu söylemek mümkün değildir!

Bütün bunlara bağlı olarak biz kinologlar, köpeklerin olumsuz davranışlarındaki tüm sorumluluğun sadece köpek sahibinde olması gerektiği düşüncesindeyiz.

Kinolog/hakem
Juliana Sütunç